

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji
w dziedzinie
FARMACJI APTECZNEJ

Program podstawowy dla farmaceutów

20 LUT. 2018

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Marek Tombariewicz

Warszawa 2018

Program szkolenia specjalizacyjnego opracował zespół ekspertów:

- 1) Dr n. farm. Elwira Telejko – Konsultant krajowy w dziedzinie farmacji aptecznej
 - 2) Prof. dr hab. Renata Jachowicz – przedstawiciel konsultanta krajowego
 - 3) Prof. dr hab. Helena Makulska – Nowak – przedstawiciel konsultanta krajowego
 - 4) Mgr farm. Elżbietą Sienkiewicz – przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego
 - 5) Mgr farm. Bożena Śliwa - przedstawiciel Naczelnej Izby Aptekarskiej
-

I. PROGRAM SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO - PROGRAMOWE

A. Cele szkolenia specjalizacyjnego

Celem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie farmacji aptecznej jest opanowanie wiedzy teoretycznej w zakresie najnowszych osiągnięć nauk farmaceutycznych oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych w wykonywaniu usług farmaceutycznych według najnowszych standardów.

W dążeniu do tego celu oczekuje się zapewnienia specjalizującemu się farmaceucie pełnego zakresu wiedzy teoretycznej oraz możliwość doskonalenia umiejętności praktycznych, zawartych w niniejszym programie.

Ponadto założeniem szkolenia specjalizacyjnego jest rozwijanie pożądanych cech osobowości farmaceuty, kształtowanie postaw etycznych, wypracowanie systemu ciągłego samokształcenia i motywacji do poszerzania i pogłębiania umiejętności, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych oraz wprowadzenia nowych osiągnięć do praktyki farmaceutycznej.

B. Uzyskane kompetencje zawodowe

Farmaceuta po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie farmacji aptecznej i otrzymaniu tytułu specjalisty uzyska szczególne kwalifikacje umożliwiające:

- 1) kierowanie apteką ogólnodostępną polegające między innymi na przyjmowaniu, dyspensowaniu, przechowywaniu i identyfikacji produktów leczniczych i wyrobów medycznych, prawidłowym sporządzaniu leków recepturowych i leków aptecznych oraz udzielaniu informacji o lekach;
- 2) samodzielne pełnienie roli doradcy w zakresie bezpiecznego i racjonalnego stosowania leków, w tym szczególnie w odniesieniu do leków z grupy OTC w procesie samoleczenia;
- 3) prowadzenie prozdrowotnej polityki w aptece zgodnie z aktualnym poziomem (stanem) wiedzy;
- 4) prowadzenie szkoleń dla pracowników i studentów w aptece ogólnodostępnej, zgodnie z najnowszymi osiągnięciami nauk farmaceutycznych. samodzielne pełnienie roli doradcy w zakresie bezpiecznego i racjonalnego stosowania leków;

C. Sposób organizacji szkolenia specjalizacyjnego

Plan kształcenia Moduly, kursy specjalizacyjne	Liczba dni roboczych	Liczba godzin
Moduł I Postępy nauk farmaceutycznych Kurs specjalizacyjny: 1. Postępy nauk farmaceutycznych	10	80
Moduł II Receptura apteczna Kurs specjalizacyjny: 1. Receptura apteczna	4	32
Moduł III Biofarmacja z farmakokinetyką Kurs specjalizacyjny: 1. Biofarmacja z farmakokinetyką	2	16
Moduł IV Jakość leków w aptece Kurs specjalizacyjny: 1. Jakość leków w aptece	2	16
Moduł V Opieka farmaceutyczna Kurs specjalizacyjny: 1. Opieka farmaceutyczna	10	80
Moduł VI Prawne, ekonomiczne i etyczne aspekty pracy farmaceuty Kurs specjalizacyjny: 1. Prawne, ekonomiczne i etyczne aspekty pracy farmaceuty	2	16
Moduł VII Moduł podsumowujący Kurs specjalizacyjny: 1. Postępy w farmacji aptecznej	1	8
Kurs specjalizacyjny jednolity: 1. Prawo medyczne	2	16
Podsumowanie	33	264
Podstawowy staż specjalizacyjny	633	5064
Podsumowanie	666	5328
Urlopy wypoczynkowe	78	
Dni ustawowo wolne od pracy	39	
Ogółem	783	

Szkolenie specjalizacyjne prowadzone jest zgodnie z programem specjalizacji i kończy się egzaminem. Kierownik specjalizacji na podstawie programu szkolenia specjalizacyjnego, uwzględniając miejsce odbywania stażu podstawowego, przygotowuje indywidualny plan szkolenia specjalizacyjnego określający warunki i przebieg szkolenia specjalizacyjnego, zapewniający opanowanie wiadomości i nabycie umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji. Szkolenie specjalizacyjne realizowane jest w ramach modułów specjalizacji z wykorzystaniem form i metod kształcenia przewidzianych dla tych modułów. Odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach specjalizacyjnych, samokształcenie drogą studiowania piśmiennictwa, przygotowanie pracy pogładowej oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych w miejscu odbywania stażu podstawowego.

2. OKRES SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

Czas trwania szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie farmacji aptecznej dla farmaceutów wynosi 3 lata w pełnym wymiarze czasu pracy. Obejmuje pracę i zdobywanie niezbędnego doświadczenia zawodowego w trakcie stażu podstawowego w aptece ogólnodostępnej oraz czas spędzony na kursach specjalizacyjnych, poświęcony na samokształcenie, przygotowanie pracy pogładowej, studiowanie zalecanego piśmiennictwa i uczestniczenie w innych formach kształcenia wskazanych przez kierownika specjalizacji. Dla farmaceutów zatrudnionych na stanowiskach pracowników naukowo-dydaktycznych wydziałów farmaceutycznych w katedrach i zakładach realizujących kształcenie w zakresie technologii postaci leku, farmakoterapii, farmakologii i opieki farmaceutycznej czas stażu podstawowego podzielony jest proporcjonalnie na pracę w macierzystej placówce (1/2) i aptecę ogólnodostępnej (1/2).

3. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WYMAGANEJ WIEDZY TEORETYCZNEJ I WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że farmaceuta po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego wykaże się znajomością zagadnień z zakresu nauk związanych ze współczesnymi problemami opieki zdrowotnej, a w szczególności z postępem w dziedzinie nauk farmaceutycznych dotyczących:

- 1) farmakoterapii wybranych chorób (m.in. cukrzyca, nadciśnienie, astma, osteoporoza, choroba wrzodowa, choroby reumatyczne, zwalczanie bólu ostrego i przewlekłego, ze szczególnym uwzględnieniem bólu neuropatycznego i towarzyszącego chorobie nowotworowej, chorób wywoływanych przez drobnoustroje, chorób neurodegeneracyjnych i psychicznych;
- 2) kierunków doskonalenia postaci leku (technologii postaci leków);
- 3) biofarmaceutycznych aspektów podawania leków;
- 4) skutecznych, bezpiecznych i ekonomicznych aspektów farmakoterapii;
- 5) leku roślinnego;
- 6) zastosowania biotechnologii w naukach farmaceutycznych;
- 7) znajomości aktualnych przepisów prawa regulującego wykonywanie zawodu farmaceuty;
- 8) opieki farmaceutycznej, rozumianej jako udział farmaceuty w zapewnieniu prawidłowego przebiegu farmakoterapii zmierzającej do wyleczenia, wyeliminowania lub złagodzenia objawów choroby, wstrzymania lub opóźnienia procesu patologicznego oraz w profilaktyce wyżej wymienionych procesów chorobowych.

B. Wykaz wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że farmaceuta po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego wykaże się umiejętnościami prawidłowej organizacji pracy w aptece, a w szczególności:

- 1) dyspensowania i przechowywania leków;
- 2) sporządzania leków recepturowych;
- 3) prowadzenia dokumentacji;
- 4) pełnienia roli lidera.

Nowe uwarunkowania wymagają, aby farmaceuta przygotowywany był do pełnienia roli kierownika apteki, ale także do sprawowania usług farmaceutycznych, których celem jest monitorowanie i nadzorowanie bezpieczeństwa i skuteczności farmakoterapii oraz jej optymalizacji, w tym również pod kątem ekonomicznym. Nowoczesna farmakoterapia w coraz większym stopniu uwzględnia aspekt ekonomiczny, a umiejętność wykrywania i rozwiązywania problemów lekowych jest niezbędna do optymalizacji farmakoterapii.

Zwiększenie bezpieczeństwa stosowania leków wymaga znajomości nowych technologii prowadzących do uzyskania nowych lub zmodyfikowanych postaci leku, służących lepszej efektywności terapeutycznej po ich aplikacji.

4. MODUŁY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO ORAZ FORMY I METODY KSZTAŁCENIA STOSOWANE WRAMACH MODUŁÓW

MODUŁ I

Postępy nauk farmaceutycznych

Cele modułu:

Przygotowanie farmaceutów do roli opiekuna bezpiecznej i skutecznej farmakoterapii poprzez zapoznanie farmaceutów z kierunkami badań w zakresie farmakoterapii, kierunkami rozwoju i doskonalenia postaci leku, a także biofarmaceutyków, co służyć ma wykorzystaniu wiedzy przez farmaceutów w relacjach z pacjentem oraz przedstawicielami środowisk medycznych.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego obejmującego wykłady, poświęcone najnowszym propozycjom farmakoterapeutycznym w odniesieniu do wymienionych poniżej jednostek chorobowych,

1. Kurs specjalizacyjny: „Postępy nauk farmaceutycznych”

Zakres wiedzy teoretycznej

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę:

- 1) postępy w zakresie farmakoterapii m.in. chorób układu krążenia, układu oddechowego, OUN, schorzeń dermatologicznych, reumatycznych, chorób metabolicznych, alergicznych, nowotworowych oraz problemów antybiotykoterapii, genoterapia;
 - a) najnowsze zalecenia terapeutyczne w odniesieniu do chorób układu krążenia, w tym:
 - choroby niedokrwiennej i ostrych zespołów wieńcowych,
 - nadciśnienia tętniczego (i płucnego),
 - niewydolności serca,
 - arytmii;

- b) współczesne problemy leczenia chorób układu oddechowego ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej kontroli astmy i chorób alergicznych (prawidłowe wykorzystanie leków przeciwastmatycznych),
 - c) zwalczanie chorób wywoływanych przez bakterie, wirusy, pierwotniaki i grzyby, ze szczególnym uwzględnieniem antybiotykoterapii,
 - d) aktualne propozycje leczenia cukrzycy I i II typu oraz pacjentów z zespołem metabolicznym,
 - e) dotychczasowe możliwości leczenia chorób ośrodkowego układu nerwowego, zaburzeń czynności psychicznej, głównie depresji, padaczki, chorób neurodegeneracyjnych (Parkinsona i Alzheimerera),
 - f) zwalczanie bólu ostrego i przewlekłego ze szczególnym uwzględnieniem bólu neuropatycznego i bólu towarzyszącego chorobom nowotworowym.
 - g) postępowanie lecznicze w chorobach reumatycznych,
 - h) profilaktyka i aktualne możliwości leczenia osteoporozy,
 - i) choroby dermatologiczne i potencjalne możliwości udziału farmaceuty w procesie leczenia najczęściej występujących objawów, towarzyszących niektórym chorobom skóry,
 - j) leki stosowane w terapii okulistycznej,
 - k) aktualne możliwości leczenia najczęściej występujących w naszej populacji chorób nowotworowych.
- 2) indywidualizacja farmakoterapii w oparciu o kryteria farmakokinetyczne i kliniczne;
 - 3) bezpieczeństwo i racjonalność ekonomiczna farmakoterapii;
 - 4) nowoczesne rozwiązania technologiczne w zakresie postaci leku i materiałów medycznych;
 - 5) biofarmaceutyki;
 - 6) postępy nauk w zakresie leku roślinnego.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje sprawdzian pisemny, ustny lub testowy obejmujący treści określone w programie kursu u kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu: 80 godzin, (10 dni roboczych).

Forma zaliczenia modułu I

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ II

Receptura apteczna

Cele modułu:

Przygotowanie farmaceutów do prawidłowego sporządzania leków w aptece, rozwiązywania problemów recepturowych, sposobu dokumentowania.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny: „Receptura apteczna”

Zakres wiedzy teoretycznej:

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę:

- 1) znaczenie receptury aptecznej; dobra praktyka sporządzania leków w aptece;
- 2) postępy w recepturze aptecznej, charakterystyka nowych urządzeń, substancji pomocniczych, opakowań przeznaczonych do sporządzania leków w aptece;

- 3) łączenie składników leku recepturowego z lekami produkowanymi przez przemysł;
- 4) aspekty technologiczne sporządzania preparatów do oczu, opakowania;
- 5) leki dermatologiczne, charakterystyka postaci leku, substancji pomocniczych;
- 6) leki pediatryczne; charakterystyka postaci leku, substancji pomocniczych;
- 7) rozwiązywanie problemów recepturowych.

Wykaz umiejętności praktycznych

W wyniku realizacji kursu farmaceuta powinien nabyć umiejętności:

- 1) poprawnego sporządzania leku w aptece;
- 2) prawidłowego doboru urządzeń oraz parametrów procesu (np. przy użyciu miksera recepturowego), a także doboru opakowań do sporządzonych preparatów;
- 3) rozpoznawania i rozwiązywania problemów recepturowych;
- 4) pozyskiwania z różnych źródeł informacji o właściwościach składników recepturowych, trwałości postaci leku;
- 5) dokumentowanie podejmowanych działań oraz sposobu sporządzania leku, jego jakości;
- 6) współpracy z lekarzem, w szczególności w celu rozwiązania problemu recepturowego.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje sprawdzian pisemny lub ustny z zakres wiedzy teoretycznej objętej programem kursu oraz sprawdzian umiejętności praktycznych polegający na wykonaniu leku recepturowego, z uwzględnieniem prawidłowej jego dokumentacji. Zaliczenia kursu na podstawie pozytywnej oceny sprawdzianu teoretycznego i praktycznego dokonuje kierownik naukowy kursu.

Czas trwania kursu: 32 godziny (4 dni robocze).

Forma zaliczenia modułu II

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ III

Biofarmacja z farmakokinetyką

Cele modułu:

Zapoznanie farmaceutów z czynnikami mającymi wpływ na dostępność farmaceutyczną i biologiczną leku oraz profil działania leku.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny: „Biofarmacja z farmakokinetyką”

Zakres wiedzy teoretycznej

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę

- 1) znaczenie parametrów farmakokinetycznych i modelowania farmakokinetyczno-farmakodynamicznego w indywidualizacji dawkowania leków;
- 2) właściwości fizykochemiczne substancji leczniczych o znaczeniu biofarmaceutycznym;
- 3) wpływ postaci leku na wchłanianie substancji leczniczych po doustnym podaniu;
- 4) charakterystyka biofarmaceutyczna postaci leku stosowanych do oczu, na skórę, pozajelitowych, inhalacyjnych w świetle nowych rozwiązań formulacyjnych;

- 5) biodostępność a biorównoważność leków;
- 6) czynniki modyfikujące farmakokinetykę leku (wiek, płeć, masa ciała, genotyp, ciąża, stany patologiczne, interakcje).

Wykaz umiejętności praktycznych

W czasie kursu farmaceuta powinien nabyć przedstawione poniżej umiejętności:

- 1) rozpoznawanie czynników mających wpływ na właściwości substancji leczniczych, substancji pomocniczych postaci leku;
- 2) rozpoznawanie cech postaci leku i wpływu na dostępność biologiczną substancji leczniczej.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje sprawdzian pisemny, ustny lub testowy obejmujący treści określone w programie kursu u kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu: 16 godzin; (2 dni robocze).

Forma zaliczenia modułu III

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ IV

Jakość leku w aptece

Cele modułu:

Zapoznanie farmaceutów z kryteriami oceny jakości postaci leku w celu zapewnienia skutecznej i bezpiecznej farmakoterapii.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny: „Jakość leku w aptece”

Zakres wiedzy teoretycznej

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę:

- 1) jakość produktów leczniczych w aspekcie dopuszczenia do obrotu;
- 2) kryteria farmakopealne i poza farmakopealne jakości postaci leku;
- 3) znaczenie badań dostępności farmaceutycznej substancji leczniczych z postaci leku przeznaczonych dla różnych dróg podania leku;
- 4) jakość leku recepturowego (ocena ryzyka).

Wykaz umiejętności praktycznych

W czasie kursu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

- 1) różnicowania wymagań stawianych poszczególnym postaciom leku w zależności od drogi podania leku;
- 2) rozpoznawania problemów dotyczących jakości postaci leku.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje sprawdzian pisemny, ustny lub testowy obejmujący treści określone w programie kursu u kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu: 16 godzin; (2 dni robocze).

Forma zaliczenia modułu IV

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ V

Opieka farmaceutyczna

Cele modułu:

Przygotowanie farmaceutów do pracy z pacjentem, której celem jest zapewnienie mu bezpiecznej, skutecznej i optymalnej pod względem ekonomicznym farmakoterapii.

Celem wielowątkowego kształcenia w tym zakresie jest zapoznanie farmaceutów z podstawowymi celami opieki farmaceutycznej oraz nabycie przez nich praktycznych umiejętności ułatwiających im pracę z pacjentami z różnych grup wiekowych i różnymi problemami terapeutycznymi.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny: „Opieka farmaceutyczna”

Zakres wiedzy teoretycznej

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę.

- 1) naukowe podstawy praktyki farmaceutycznej (Pharmacy Evidence Based) i ich wykorzystanie w planowaniu i prowadzeniu usług z zakresu opieki farmaceutycznej;
- 2) psychologiczne uwarunkowania farmakoterapii. Rola i znaczenie postawy pacjenta dla skuteczności farmakoterapii;
- 3) charakterystyka usług farmaceutycznych związanych z realizacją idei opieki farmaceutycznej;
- 4) rola farmaceuty w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
- 5) źródła informacji o leku;
- 6) rola komunikacji interpersonalnej w budowaniu relacji, teorie komunikowania się, wpływ czynników zewnętrznych i osobistych na proces komunikacji.

Wykaz umiejętności praktycznych

W wyniku realizacji treści programu kursu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

- 1) rozpoznawania, klasyfikowania i rozwiązywania problemów związanych ze stosowaniem leków, w tym zaplanowanie i wykonanie przeglądu lekowego;
- 2) pozyskiwania z różnych źródeł, informacji o farmakoterapii oraz dokumentowania działań prowadzonych w ramach usług z zakresu opieki farmaceutycznej;
- 3) planowania i prowadzenia indywidualnej pracy z pacjentem przewlekle chorym;
- 4) doboru interwencji związanej z opieką farmaceutyczną dla pacjentów z tzw. populacji szczególnych, m.in. geriatrycznej, onkologicznej, pediatrycznej;
- 5) współpracy z lekarzem i innymi członkami zespołu opieki medycznej, w szczególności w celu rozwiązania problemu lekowego;
- 6) doboru leku dla pacjenta uwzględniając jego preferencje, potrzeby lekowe i zdrowotne oraz możliwości finansowe;
- 7) profesjonalnego doradztwa farmaceutycznego, związanego z samodzielnym stosowaniem przez pacjenta leków z grupy OTC;
- 8) planowania i prowadzenia edukacji zdrowotnej dla osób stosujących leki w sposób przewlekły i doraźny;
- 9) planowania i prowadzenia działań z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
- 10) współpracy i włączania się w działania instytucji publicznych zajmujących się kształtowaniem, monitorowaniem, nadzorowaniem rynku farmaceutycznego i polityki lekowej;
- 11) dobór i dostosowanie narzędzi komunikowania interpersonalnego do fazy procesu terapeutycznego i jego uczestników.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje sprawdzian polegający na rozwiązaniu problemu w formie pisemnej lub ustnej u kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu: 80 godzin, (10 dni roboczych).

Forma zaliczenia modułu V

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ VI

Prawne, ekonomiczne i etyczne aspekty pracy farmaceuty

Cele modułu:

Zapoznanie farmaceutów z etycznymi aspektami pracy zawodowej oraz przepisami prawnymi regulującymi rynek farmaceutyczny. Kształcenia ma na celu wykształcenie w farmaceutach odpowiednich postaw etycznych i umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji prawnych.

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny: „Prawne, ekonomiczne i etyczne aspekty pracy farmaceuty”

Zakres wiedzy teoretycznej

W czasie kursu farmaceuta powinien opanować przedstawioną poniżej wiedzę:

- 1) systemy źródeł prawa w Polsce oraz podstawowe zagadnienia z obszaru prawa gospodarczego;
- 2) regulacje prawne w zakresie funkcjonowania rynku farmaceutycznego, w tym regulacje związane z wytwarzaniem oraz obrotem produktami leczniczym, (w tym lekami psychotropowymi, psychoaktywnymi, odurzającymi) oraz wyrobami medycznymi i innymi produktami dostępnymi w aptekach; reklamą leków;
- 3) regulacje prawne w systemie opieki zdrowotnej, w tym prawne i ekonomiczne aspekty refundacji leków;
- 4) ekonomiczne aspekty optymalizacji farmakoterapii, w tym wykorzystanie analiz ekonomicznych w procesach podejmowania decyzji terapeutycznych oraz decyzji refundacyjnych;
- 5) etyczne i prawne aspekty zawodu farmaceuty, w tym odpowiedzialność zawodowa i cywilna, działalność samorządu zawodowego.

Wykaz umiejętności praktycznych

W wyniku realizacji programu kursu farmaceuta powinien nabyć umiejętność:

- 1) rozróżniania hierarchii aktów prawnych oraz stosowania wykładni i interpretacji opracowanych przez organy państwa;
- 2) rozpoznawania nieuczciwych praktyk rynkowych i podejmowania działań związanych z przeciwdziałaniem im;
- 3) postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej, w szczególności w zakresie ochrony praw pacjenta;
- 4) szacowania współczynników ekonomicznych uwzględniających koszty i efekty farmakoterapii i podejmowanie działań w zakresie optymalizacji farmakoterapii w oparciu o wskaźniki ekonomiczne;

- 5) współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za nadzorowanie rynku farmaceutycznego w zakresie wytwarzania i obrotu produktami leczniczymi.

Forma zaliczenia kursu

Farmaceuta zdaje kolokwium w formie sprawdzianu pisemnego lub ustnego obejmującego treści kursu. Zaliczenia kursu na podstawie pozytywnej oceny kolokwium dokonuje kierownik kursu i odnotowuje w karcie specjalizacji.

Czas trwania kursu: 16 godzin, (2 dni robocze).

Forma zaliczenia modułu VI

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem modułu u kierownika specjalizacji.

MODUŁ VII

Moduł podsumowujący

Moduł realizowany jest w formie kursu specjalizacyjnego na zakończenie szkolenia specjalizacyjnego.

1. Kurs specjalizacyjny podsumowujący „Postępy w farmacji aptecznej”

Cele kursu:

Usystematyzowanie podstawowych zagadnień realizowanych w ramach poszczególnych modułów, zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy dotyczące omawianej tematyki, podsumowanie szkolenia specjalizacyjnego..

Czas trwania kursu: 8 godzin, (1 dzień roboczy).

Forma zaliczenia kursu i modułu VII

Podsumowanie szkolenia specjalizacyjnego w formie dyskusji nad aspektami realizowanego programu szkolenia oraz potencjalnymi oczekiwaniami uczestników z udziałem kierownika naukowego kursu.

Forma zaliczenia modułu VII

Kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem szkolenia specjalizacyjnego u kierownika specjalizacji.

Kurs jednolity

Kurs specjalizacyjny: „Prawo medyczne”

Cel kursu

Oczekuje się, że farmaceuta po ukończeniu kursu wykaże się znajomością podstawowych przepisów prawa w zakresie wykonywania zawodu farmaceuty oraz odpowiedzialności.

Zakres wymaganej wiedzy

- 1) zasady sprawowania opieki zdrowotnej w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady wykonywania działalności leczniczej:
 - a) świadczenia zdrowotne,
 - b) podmioty lecznicze – rejestracja, zasady działania, szpitale kliniczne, nadzór,
 - c) nadzór specjalistyczny i kontrole;

- 3) zasady wykonywania zawodu farmaceuty:
 - a) definicja zawodu farmaceuty,
 - b) prawo wykonywania zawodu,
 - c) uprawnienia i obowiązki zawodowe farmaceuty,
 - d) kwalifikacje zawodowe,
 - e) eksperyment medyczny,
 - f) zasady prowadzenia badań klinicznych,
 - g) dokumentacja medyczna,
 - h) prawa pacjenta a powinności farmaceuty;
- 4) zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego:
 - a) prawa i obowiązki osoby ubezpieczonej i lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
 - b) organizacja udzielania i zakres świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego,
 - c) dokumentacja związana z udzielaniem świadczeń z tytułu ubezpieczenia;
- 5) zasady działania samorządu farmaceutów:
 - a) zadania Naczelnej Izby Aptekarskiej i okręgowych izb aptekarskich,
 - b) prawa i obowiązki członków samorządu farmaceutów,
 - c) odpowiedzialność zawodowa farmaceutów – postępowanie wyjaśniające przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, postępowanie przed sądem (Naczelny Sąd Aptekarski, okręgowe sądy aptekarskie);
- 6) odpowiedzialność prawna farmaceuty – karna, cywilna:
 - a) odpowiedzialność karna (nieudzielenie pomocy, działanie bez zgody, naruszenie tajemnicy),
 - b) odpowiedzialność cywilna (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej).

Forma zaliczenia kursu

Kolokwium z zakresu wiedzy objętej programem kursu, przeprowadzane przez kierownika naukowego kursu.

Czas trwania kursu: 16 godzin (2 dni).

5. FORMY I METODY SAMOKSZTAŁCENIA

A. Przygotowanie pracy pogładowej lub oryginalnej

Farmaceuta zobowiązany jest do przygotowania pod kierunkiem kierownika specjalizacji pracy pogładowej lub pracy oryginalnej z dziedziny farmacji aptecznej.

B. Studiowanie piśmiennictwa

Farmaceuta w toku całego szkolenia specjalizacyjnego jest zobowiązany pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie i studiowanie literatury fachowej polskiej i obcojęzycznej dotyczącej farmacji aptecznej. Zalecane piśmiennictwo podane jest w załączniku do programu specjalizacji. Piśmiennictwo będzie okresowo aktualizowane.

6. METODY OCENY WIEDZY TEORETYCZNEJ I NABITYCH UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Kolokwia i sprawdziany umiejętności praktycznych

Farmaceuta w trakcie szkolenia specjalizacyjnego zdaje sprawdziany:

- a) po każdym kursie specjalizacyjnym z zakresu wiedzy i umiejętności praktycznych objętych programem kursu (modułu) - u kierownika naukowego kursu.
- b) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego modułu u kierownika specjalizacji.

B. Ocena pracy pogładowej

Oceny i zaliczenia przygotowanej przez farmaceutę pracy pogładowej lub oryginalnej dokonuje kierownik specjalizacji.

C. Ocena znajomości piśmiennictwa

Farmaceuta przedstawia kierownikowi specjalizacji sprawozdanie z przeglądu piśmiennictwa fachowego - jeden raz w roku.

II. STANDARDY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. Kwalifikacje kadry dydaktycznej

1. Szkolenie specjalizacyjne w farmacji aptecznej może prowadzić podstawowa jednostka organizacyjna uczelni (jednostka szkoląca), która prowadzi studia na kierunku farmacja po uzyskaniu akredytacji do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego.
2. Jednostka szkoląca zapewnia kadrę dydaktyczną, posiadającą merytoryczną wiedzę i umiejętności praktyczne w dziedzinach związanych z realizowanym programem specjalizacji, stanowiące gwarancję wysokiego poziomu szkolenia specjalizacyjnego.
3. Kursy specjalizacyjne prowadzą nauczyciele akademicki oraz inni niezbędni pracownicy posiadający wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne w dziedzinach związanych z realizowanym programem kursu.
4. Jednostka szkoląca zapewnia co najmniej:
 - a) pięciu pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinach związanych z realizacją programu specjalizacji,
 - b) sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora w dziedzinach związanych z realizacją programu specjalizacji.
5. Jednostka szkoląca posiada w swojej dokumentacji imienną listę osób prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów nauczania.
6. Jednostka szkoląca zapewnia co najmniej jedną osobę posiadającą tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku prawo.
7. Kierownikiem specjalizacji może być farmaceuta, która posiada tytuł specjalisty w dziedzinie farmacji aptecznej lub osoba posiadająca specjalizację II stopnia w dziedzinie farmacji aptecznej albo farmaceuta posiadający decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwego szkolenia specjalizacyjnego.

2. Baza dydaktyczna do realizacji programu kursów i staży kierunkowych

1. Jednostka szkoląca zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób realizujących szkolenie specjalizacyjne, a w szczególności:
 - a) sale wykładowe,
 - b) sale ćwiczeń,
 - c) sale seminaryjne,
 - d) pomieszczenia wyposażone w specjalistyczny sprzęt i aparaturę, zwane dalej "pracowniami specjalistycznymi",
 - e) pracownie informatyczne,

- f) bibliotekę posiadającą zalecane w programie specjalizacji piśmiennictwo, dostęp do Internetu;
2. Jednostka szkoląca zapewnia, odpowiednie do liczby osób specjalizujących się, miejsca odbywania kursów, uwzględniające właściwy sposób wyposażenia stanowisk pracy w sprzęt niezbędny do kształtowania umiejętności praktycznych objętych programem specjalizacji;
3. Jednostka szkoląca zapewnia następujące pracownie specjalistyczne dostosowane do liczby osób specjalizujących się:
 - a) pracownię leku recepturowego,
 - b) laboratorium badania dostępności farmaceutycznej leku,
 - c) pomieszczenia do pracy aseptycznej;
4. Jednostka szkoląca zapewnia specjalistyczną aparaturę do realizacji programu specjalizacji w zakresie biofarmacji, farmakokinetyki, przygotowywania leków recepturowych oraz oceny jakości postaci leku i dostępności farmaceutycznej
5. Miejscem odbywania stażu podstawowego jest apteka ogólnodostępna. Dla farmaceutów zatrudnionych na stanowiskach pracowników naukowo-dydaktycznych wydziałów farmaceutycznych w katedrach i zakładach realizujących kształcenie w zakresie technologii postaci leku, farmakoterapii, farmakologii i opieki farmaceutycznej czas stażu podstawowego podzielony jest proporcjonalnie na pracę w macierzystej placówce (1/2) i aptecce ogólnodostępnej (1/2).

3. Sposób realizacji programu szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Jednostka szkoląca zapewnia sprawną organizację procesu dydaktycznego oraz prowadzi w sposób ciągły wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego.
- 2) Realizacja programu specjalizacji uwzględnia aktualną wiedzę, osiągnięcia teorii i praktyki oraz wyniki badań naukowych istotnych dla specjalizacji w dziedzinie farmacji aptecznej.
- 3) Metody kształcenia są właściwie dobrane do przedmiotu oraz realizowanych celów kształcenia.
- 4) Realizacja programu specjalizacji odbywa się na podstawie harmonogramu zajęć opracowanego w formie pisemnej.
- 5) Ocena wiedzy i nabytych umiejętności uwzględnia formy oceny wiedzy i umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji.

4. Wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego

Farmaceuci realizujący szkolenie specjalizacyjne będą objęci sondażem (drogą anonimowej ankiety) dotyczącym jakości szkolenia specjalizacyjnego.

Przedmiotem oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego jest:

- 1) realizacja programu specjalizacji, organizacja i przebieg szkolenia specjalizacyjnego, harmonogram kursów specjalizacyjnych i innych form kształcenia, sposób oceniania wiedzy i umiejętności praktycznych;
- 2) stopień przydatności przekazywanej farmaceutom wiedzy oraz umiejętności praktycznych;
- 3) sposób prowadzenia zajęć, stosowane metody kształcenia i pomoce dydaktyczne.

Na podstawie analizy wyników sondażu proces szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie farmacji aptecznej będzie w razie potrzeby modyfikowany.